

Förbundet Rörelsehindrade

www.forbundetrorelsehindrade.se

Rapport från FöRs seminarium den 18 februari 2011 om mänskliga rättigheter med integrationsminister Erik Ullenhag.

Det blev ett på flera sätt innehållsrikt och informativt seminarium. Anledningen att vi bjudit in Erik Ullenhag till detta seminarium var att han är den minister i regeringen som ansvarar för frågor med anknytning till mänskliga rättigheter och diskriminering.

En gemensam utgångspunkt för seminariet var att funktionshindrades villkor är en fråga om mänskliga rättigheter och medborgarskap. Om detta råder det politisk enighet sedan decennier tillbaka i tiden. Ingen politiker idag med självaktning skulle påstå något annat.

Ser man till andra politikområden brukar stor enighet om de politiska målen leda till politisk handlingskraft och en resultatgivande reformpolitik. Men när det gäller villkoren för människor med funktionsnedsättningar kännetecknas detta politikområde snarare av passivitet och att man fortfarande sitter fast i gammalt vårdtänkande.

Det krävs en seriös och framåtsyftande samhällsdebatt om villkoren för människor med funktionsnedsättningar och hur vi ska uppnå jämlikhet och full delaktighet. Vilka krav ställer det på politiken och på konkreta reformer att ta frågan om medborgarskap och mänskliga rättigheter tas på allvar, och att föra en politik som står i samklang med de funktionshinderpolitiska målen? Detta var den övergripande frågan som vi skulle diskutera på seminariet.

Hur ställde sig Erik Ullenhag till denna bild, analys av den funktionshinderpolitiska verkligheten? Och vilka var hans konkreta svar?

Rätten till personlig assistans i LSS såg han som en avgörande viktig reform grundad på de funktionshinderpolitiska målen och som han framhöll som mycket angeläget att värna om och att stärka. Ordet värna är annars ett missbrukat ord i dessa sammanhang. För Maria Larsson betyder det att hålla kostnaderna i schack för att "värna" om reformens legitimitet. För Erik Ullenhag, så som jag tolkade honom, ligger reformens legitimitet i att den på ett avgörande sätt ger människor med omfattande funktionsnedsättningar förutsättningar att leva ett värdigt liv på lika villkor med andra samhällsmedborgare. En avgörande skillnad!

När det gällde tillgänglighetsfrågan och det som just nu är den politiskt hetaste frågan; huruvida regeringen kommer att ta det avgörande steget att föreslå riksdagen ett lagförslag om att otillgänglighet ska betraktas som grund för diskriminering och föras in i diskrimineringslagen deklarerade Erik Ullenhag att han såg detta som ett av sina politiskt viktigaste uppgifter. Här är regeringen dock inte enig, framhöll han. Det finns delar av regeringen, främst i de moderata leden som ser det som en kostnadsfråga. Inom Näringsdepartementet och Finansdepartementet är man också tveksam till en sådan lag. Närmast i tiden ligger ett arbete med att ta fram en lagrådsremiss. Kärnfrågan är om han lyckas balansera skälighetskriterierna mot kostnaderna på ett sätt som kan accepteras av de tveksamma inom regeringen. En balansgång som känns osäker och kräver uppbackning, inte minst från handikapprörelsen, om den ska leda fram till målet.

Erik Ullenhag såg arbetslösheten bland funktionshindrade som ett stort och olöst problem och som kräver nytänkande. Här öppnade han lite dörren för påbörjade men fortfarande ofärdiga tankar. Det är ett faktum att arbetslösheten bland människor med funktionsnedsättningar under lång tid varit

ojämförligt stor. Olika arbetsmarknadspolitiska insatser som till exempel lönebidrag, bidrag till anpassning av arbetsplatser och Samhall har haft sitt värde men har inte i någon avgörande mening minskat utanförskapet för människor med funktionsnedsättningar. Här behövs det, menade han, ett nytänkande för att komma vidare. En avgörande svårighet idag är de stora anpassningskrav som arbetsmarknaden ställer på arbetskraften. Kompetensen bland människor med funktionsnedsättningar måste tas till vara av arbetsmarknaden och kräver en omvänd anpassning. Förstod jag honom rätt vill han också diskutera möjligheten att skapa kompletterande arbetsmarknader som beaktar och tar hänsyn till olika välfärdsfaktorer. En sådan faktor skulle kunna vara individens egna val och uppfattningar om vad som är meningsfull sysselsättning. En annan de ekonomiska villkoren för de individer som skulle komma att omfattas av en sådan reform. Tiden tillät inte en mer ingående diskussion och problematisering av de tankar han här framförde om nya sätt att angripa arbetslöshetsproblematiken bland människor med funktionsnedsättningar.

När det gäller arbetet med de mänskliga rättigheterna vill han pröva vad han kallade en tematisk inriktning. Olika teman skulle kunna vara skola, arbete, sjukvård, tillgänglighet - ja vad som helst egentligen. Även här var det nya tankar som behöver utvecklas och konkretiseras för att vara möjliga att värdera och ta ställning till.

Seminarier hade en god uppslutning med deltagande från flera och viktiga delar av handikapprörelsen.

Avslutningsvis vill jag framhålla att seminariet präglades av en öppen och konstruktiv diskussion. På en punkt fick vi också ett klargörande besked. Erik Ullenhag är positiv till och tänker arbeta för att otillgänglighet i lag blir klassad som diskriminering. Men det finns risk att han går bet på uppgiften om inte handikapprörelsen mobiliserar ett opinionsmässigt stöd mot de krafter inom alliansen som är tveksamma till en sådan reform.

Glöm inte att betala din medlemsavgift! Medlemsavgiften för 2011 är oförändrad, 200 kr för ett år eller ett frivilligt högre belopp. När du betalar ange medlemskategori ("anser dig ha ett rörelsehinder" eller är solidaritetsmedlem) och aktuell e-post adress. Senast efter aprils utgång ska medlemsavgiften enligt vår stadga vara inbetald. Men varför vänta så länge. FörS postgironummer är: 17 90 25 -2.

Lund den 27 februari 2011

Lars Hagström, ordförande